

in.-verket

NTORET

Tidningsurklipp

för
Renhållningsstrejken 1905

från den 20/5 t. o. m. d. 31/5 1905

Del I

5793

SV. ARGUS,
INT. BYRÅ FÖR TIDNINGSRUKLIPP
STOCKHOLM, VII.

Ann. Tel. 123 23

Aftonmedel.
2075 905

Renhållningsstrejken.

Den på fredagen började renhållningsstrejken pågår oförändrad i de stadsdelar, som beröms därnär.

Bolaget Slepner har i natt lyckats ombesörja renhållningen å alla hufvudgator samt å salutorg och öppna platser, bl. a. Hötorget och Gustaf Adolfs torg. Äfven en del bigator ha medhunnits. Öfriga bakgator äro orörda, och all gårdsrenhållning ligger nere. Äfven de öfriga enskilda entreprenörerna ha, trots strejken, lyckats sopa hufvudgatorna. Det i dag fallande regnet har äfvens gjort sitt till för att minska obekvämd af strejken.

Något nytt upplag i konflikten mellan stadens renhållningsverk och dess arbetare föreligger ej, och är sålunda en allmän renhållningsarbetarestrejk oundviklig.

I det längsta hoppas man, att hämtningspersonalen skall betänka sig och ej deltaga i arbetsnedläggelsen.

De i stadens tjänst varande renhållningsarbetarna ha i afton möte i Polkets hus för att diskutera situationen. Redan vid sitt förra möte beslöt de som bekant, att om ej dess fordringar beviljades nedlägga arbetet på söndag.

De i stadens renhållningsverks tjänst varande arbetarna uppgå till omkring 400 man och de hos de enskilda entreprenörerna anställda till omkring 300. Hela konfliktens omfattar alltså om 700 man.

Renhållningsstrejken väntas blifva långvarig, då båda parterna synas be slutna att sätta hårdt mot hårdt.

SV. ARGUS,
INT. BYRÅ FÖR TIDNINGSRUKLIPP
STOCKHOLM, VII.

Ann. Tel. 123 23

Stockholms Tidning
2075 905

Renhållningsarbetarestrejken.

Den renhållningsarbetarestrejk som utbröt i vår, beror som vi förut meddelat alla stadsdelar utom Maria, Johannes och Ostermalm, hvarst staden sjelf ombesörj renhållningen.

På gator och torg i de af strejken berörda stadsdelarna ha arbetsnedläggelsens verkningar redan gjort sig gällande. Gatorna äro osopade, och hästspillingen kvarligger i högar. Renhållningsentreprenörernas uppmärksamhet till allmänheten att ej skräpa ned med papper o. d. synes i allmänhet ha iakttagits och entreprenörerna söka så godt som möjligt upprätthålla arbetet — tidigt i går morgon synes sålunda förmän och bokhållare gladeligen sopa och skyfva i staden inom broarne och på andra platser.

Om söndag, torde renhållningsarbetarestrejken bli fullständig, i det att äfvens stadens arbetare då väntas skola nedlägga arbetet.

Hvad aktiebolaget Slepner beträffar så upplyser dess direktör att åtminstone hufvudgatorna och det enda salutorg, Hötorget, som ligga inom bolagets distrikt, komma att så vidt möjligt är hållas klara. Därvid kommer en nu från utlandet införskrifven hopsopningsmaskin vid tillfälle, enär den ersätter hittills använd handkraft för sammanförandet af de långa sopränderna, där en sopningsmaskin gått fram. Vattning för sopningen kommer äfven att ega rum.

Smågatorna åter tror sig bli loket icke om att hålla i behörigt skick, lika till som gårdarna.

Hvad som i främsta rummet i nuvarande situation är af nöden, är att allmänheten icke blir otålig, ty allt skall nog reda sig. Angående gårdarne hänvisas till de försiktighetsregler, som bolaget offentliggjort rörande bl. a. skijfning af sopor och köksaffär.

Vid den nu utbrutna strejken får nog för öfrigt Stockholm icke ett mera ovärdadt utscende, än en mängd andra storstäder beståddigt ha. I Berlin t. ex. sopas dagligen endast hufvudgatorna, medan stora distrikt af smågator komma i beröring med kvast eller sopmaskin endast en eller ett par gånger i veckan.

Angående stadens renhållningsarbetare meddelas, att deras fordringar vid ett tykligt påseende kunna synas vara berättigade, men det behöves att gå in på deras arbetsvillkor, för att man skall få en verklig inblick i förhållandena. Arbetarne ha nu förnellt to timmars arbetsdag, men i verkligheten vida mindre. I realiteten blir den dagliga arbetstiden 4, högst 6 timmar, men räknas för 8 timmar. De återstående 2 timmarne dagligen hopföras till 2 halfdagar om tillsammans 12 timmar. Under veckan ha renhållningsarbetarne, utom morgontjenstgöring, alltså endast 2 halfta dagars tjänstgöring och äro fria de öfriga dagarne. De flesta arbetarne ha också i allmänhet annan samsättning.

Hvad angår hämtningsmännen, är den egentliga orsaken att söka i renhållningsverkets, liksom öfriga stadens myndigheters, vägran att underskrifva aftalet. Detta på den grund, att fackföreningarna ej äro juridiska personer och aftalet på den grund ej kan ha någon bindande kraft. Aftalet skulle alltså endast kunna blifva bindande för ena parten.

En allmän strejk är, som sagt, synbarligen oundviklig. Med allmänhetens bistånd hoppas man emellertid kunna vidtaga sådana provisoriska åtgärder, att de värsta oligenheterna undvikas.

2

sv. ARGUS,
INT. BYRÅ FÖR TIDNINGURKLIPP
STOCKHOLM, VII.

Alm. Tel. 123 23.

Anders Bergqvist
20/5 1905

Renhållningsstrejken i Stockholm.

Utvidgning på söndag?

Den i går utbrutna renhållningsstrejken, hvilken gäller arbetarna hos de enskilda entreprenörerna, omfattar gaturenhålningen i Staden inom broarna, Kungsholmen, Jakobs, Klara och Katarina för samlingar. Däremot äro Ostermalm samt Maria och Johannes församlingar oberörda af denna nu påbörjade strejk, enär gaturenhålningen inom dessa distrikt ombesörjes af Stockholms stads renhållningsverk. Bland stadens renhållningsarbetare har emellertid äfven, som bekant, konflikt uppstått, och ha arbeterna förklarat att äfven de ämna börja strejka från och med söndagen, om de icke få sina fordringar uppfyllda.

De gator där renhålningen under gårdagen icke kunde utföras, föredro det mindre propert utseende än vanligt, men bolaget Sleinpers direktör ansåg det möjligt att under följande dagar kunna verkställa sönjning å hufvudgatorna och Högstorg, det enda torg som ligger inom bolagets distrikt, hvaremot intet kunde göras åt smågatorna och gårdarna.

I dag sammanträdde såväl natthållningsnämndskapet som stadens gaturenhållningsarbetare för att besluta om arbetsnedläggelse på söndagen om ej svar å förbundsstyrelsens skriftelse under lördagens lopp erhållits.

sv. ARGUS,
INT. BYRÅ FÖR TIDNINGURKLIPP
STOCKHOLM, VII.

Alm. Tel. 123 23.

Anders Bergqvist
20/5 1905

Renhållningsarbetarstrejken.

Arbetsgifvarna, såväl entreprenörerna som stadens chefer ha för de borgerliga tidningarna förklarat att de gjort så många eftergifter som de kunna. Gent emot detta påstående hänvisa vi till hvad vi i gårdagens

nr af Soc.-D. meddelade angående arbetarnas fordringar, samt förklarar kan det verkligen anses för mycket med 90 kr. i månaden för detta angående och ofrögliga arbete? Det är rent af upprörande att förvägra arbetarna en dylik fordran.

Cheferna i stadens tjänst ha förklarat att arbetarnas arbetstid ej uppgår till 60 timmar pr vecka. Detta påstående äremellertid osanning. Vidare har direktören för Sleinper påstått att bolaget ej kunde bevilja någon förhöjning. Detta öfverensstämmer emellertid föga med den utdelning som bolaget under förra året delade ut till aktieägarna.

Arbetare, se upp att ej något stråkbryteri utföres. Eder fordran är om någon berättigad, och därför böra ni också föra striden så att den resulterar i seger.

sv. ARGUS,
INT. BYRÅ FÖR TIDNINGURKLIPP
STOCKHOLM, VII.

Alm. Tel. 123 23.

Anders Bergqvist
20/5 1905

Renhållningsarbetarstrejk utbruten.

Semtliga de hos gaturenhålningentreprenörerna anställda arbetarna började i går strejka med anledning af att de ej fått tillfredsställande svar från sina resp. arbetsgifvar.

Strejken berör alla stadsdelar, utom Maria, Johanns och Ostermalm, hvarest staden själf ombesörjer renhålningen.

På gator och torg i de af strejken berörda stadsdelarna ha arbetsnedläggelsens verkningar redan gjort sig gällande. Gatorna äro osopade, och hästspillingen kvarligger i högar. Renhållningentreprenörernas uppmaning till allmänheten att ej skräpa ned med papper o. d. synes i allmänhet ha iakttagits.

Orsakerna till strejken äro en låg beträgning. Arbetarna ha begärt: natt-soparna och kuskarna en månadelön af 100 kr. samt 85 kr. till dagsofare, allt för en arbetstid af 10 timmar pr dag. Dessutom begaras 7 fridagar i svit under sommaren.

Lönen för arbetarna har varit förmånlig och kuskarna 90 kr., natt-sopare 85 och dagsofare 75 kr., allt pr månad. Arbetslösa har uppgitt till mellan 64 och 76 timmar pr vecka.

3

Arbetsgifvarna ha ej, då en löneförhöjning ägde rum för så kort tid som för 2 år sedan, ansett sig kunna bifalla arbetarnas fordringar.

Vid ett flyktigt påpekande syns gaturenhålningens arbetarnas fordringar vara berättigade, men det behöves att gå in på deras arbetsvillkor, för att man skall få en verklig inblick i förhållandena. Arbetarna ha nu formellt 10 timmars arbetsdag, men i verkliga-
heten vita mindre. Arbetet börjar kl. 2 på natten, och från kl. 2 till kl. 6 räknas hvarje timme för 1½, skt att dessa 4 timmar på så sätt räknas som 6. Renhålningen skall vara afslutad kl. 8 f. m., men redan kl. 6—7 ha arbetarna i allmänhet utfört sitt arbete och äro lediga för dagen. I realiteten blir den dagliga arbetstiden 4, högst 6 timmar, men räknas för 8 timmar. De återstående 2 timmarna dagligen i hufvudstad till 2 halldagar om tillsammans 12 timmar. Under veckan ha renhållningsarbetarna, inom morgontjänstgöring, alltså endast 2 halva dagars tjänstgöring och äro fria de öfriga dagarna. De flesta arbetarna ha också i allmänhet antagit äfvensättning.

sv. ARGUS,
INT. BYRÅ FÖR TIDNINGURKLIPP
STOCKHOLM, VII.

Alm. Tel. 123 23.

Anders Bergqvist
20/5 1905

Renhållningsstrejken.

Den på fredagen började renhållningsstrejken pågår oförändrad i de stadsdelarna, som bevaras däraf.

Bolaget Sleinper har i natt lyckats ombesörja renhålningen å alla hufvudgator samt å salutorer och öppna platser, bl. a. Hörsborg och Gustaf Adolfs torg. Äfven en del motorer ha medhunnits. Öfriga bakstater äro öröda, och all gårdarenhålning ligger nere. Äfven de öfriga enskilda entreprenörerna ha, trots strejken, lyckats sopa hufvudgatorna. Det i dag fallande regnet har äfven gjort sitt till för att minska obekvämod af strejken.

Något nytt upplag i konflikten mellan stadens renhållningsverk och dess arbetare föreligger ej, och är sålunda en allmän renhållningsarbetarstrejk oundviklig.

I det längsta hoppas man, att hämtningsspersonalen skall betänka sig och ej deltaga i arbetsnedläggelsen.

De i stadens tjänst varande renhållningsarbetarna ha i afton mött på Ketska hus för att diskutera situationen. Redan vid sitt förra möte beaktade de, som bekant, att om ej dess fordringar

beviljades nedlägga arbetet på söndag. De i stadens renhållningsverks tjänst varande arbetarna uppgå till omkring 400 man och de hos de enskilda entreprenörerna anställda till omkring 300. Hela konflikten omfattar alltså ca 700 man. Renhållningsstrejken väntas blifva långvarig, då båda parterna synes besluta att sätta hårdt mot hårdt.

STOCKHOLM, VII.

Alm. Tel. 123 23.

Anders Bergqvist
20/5 1905

Renhållningsstrejken.

Spåren af arbetsnedläggelsen synas redan på gator och torg inom de berörda stadsdelarna, Staden, Kungsholmen, Katarina och nedre Norrmalm. Emellertid kommer det nog att dröja flere dagar, innan Stockholms gator af det utseende, som påstås vara det normala för öfriga europeiska storstäder, där gaturenhålningen i allmänhet är mycket sämre än här. Detta kan ju vara en tröst för stockholmarna.

För öfrigt ha entreprenörerna redan genom tillfällig personal rensat en del af de viktigaste trafikplatserna. I går morse sopades sålunda flera platser i Staden, och tidigt i dag på morgonen har det lyckats bolaget Sleinper att inom sitt distrikt få sopade alla hufvudgator och torg, främst Östergöter och Gustaf Adolfs torg; arbetet verkställdes med fyra sönjningsmaskiner.

Hvad som i främsta rummet i nuvarande situation är af nöden är, att allmänheten icke blir otålig, ty allt skall nog reda sig. Angående gårdarna hänvisas till de försiktighetsregler, som offentliggjorts rörande bland annat skifjande af sopor och köksaffall.

Man väntar, att äfven stadens renhållningsarbetare skola strejka i natt. Deras strid tycks förmågligast stå om en formalitet — ett bevis på att de strejklösta gripa hvarje anledning att få tillfredsställa sin strejksakning. Staden har nämligen aldrig haft något kollektivt affal med arbetarnes organisationer af den anledning, att dessa organisationer icke äro juridiska personer, af hvilka ansvar för kontraktsbrott kan utkrävas. Ett sådant bevis då juridiskt bindande endast för den ena parten. Vederbörande myndighet har erbjudit sig att sätta öfverenskommissen med hvar arbetare särskildt och gifva svart på hvitt därpå. Men förmodligen komma de strejklösta att anså detta vara ett förnekande af deras föreningsrätt — det vanliga slagordet.

En allmän strejk är, som sagdt, synbarligen oundviklig. Med allmänhetens bistånd hoppas man emellertid kunna vidtaga sådana provisoriska åtgärder, att de värsta olägenheterna undvikas.

20/5

*Sopor, papper, gator
20/5 905.*

Fria ord.

Strejklagens fall

har ansetts som en seger för radikala och socialisterna. Men måste ej de allierade härinnan mistaga sig? Den nämnda utgången var kanske ganska lycklig. Lagen finnes nu färdig och fallit utarbetad, och afslaget är i själva verket ett betrakta såsom en villokörning som först kommer att exekveras, när socialisterna sätta sina samhällsvärdiga hotelser i verket. Afstå de härrån, så mycket bättre för oss alla, i synnerhet för dem själva.

Förhållningarna om strejklagen hafva också varit af stor betydelse för ästadskommandet af klarhet beträffande den politiska situationen. Dessa förhållningar hafva kittat tillsammans radikalerna på ett sätt som på ett sådant sätt, att ej socialisterna på ett sådant sätt, att ej ens de mera skumögdiga kunna mistaga sig, hvår vi i själva verket nu befåna oss.

Åtskilliga intressanta personförhållanden hafva äfven kommit i dagen medelst dessa förhandlingar. Åtskilligt kunde därintnan sägas. Vi erinra emellertid endast om, hurosom hr Branting gifvit syndernas förlåtelse åt hr Zosterstrand, alldeles såsom förut hr Staaf har tillgifvit hr von Friesen och Riebet hvår de i strätträfågan brutit hafva genom ådåglagd själfständighet.

Radikalerna söka naturligtvis inbilla allmänheten, att det är regeringen, som ändrat sig från liberal till reaktionär ståndpunkt i såväl rösträttens som strejklagernas, ehuru regeringen i båda frågorna stätt kvar på den ståndpunkt, som är mer liberal, då regeringen för te är sevärd bifådes. Radikalerna hafva däremot avancerat högt behålligt och de äro nu just i färd att falla i hr Brantings öppna famn.

Vi sade, att ej ens de mera skumögdiga kunna taga misse om, hvår vi nu i själva verket bedåna oss. Hvar är vi då? Jo, vi befåna oss vid socialismens inkörsport. Valen i sommar komma att anvisa, om de deliga alliansen mellan radikalerna och socialisterna skall taga till sig makten i vårt land. Lyckas deras plan, så äro socialisterna om 25 år våra borar.

Upp alltså till strid mot socialismen! Striden kan vinnas, om hvar man gör sin pligt. Och hvar man pligt är nu att ej blott votera, utan också agitera.

Medborgare.

*Tät Sand.
20/5 905.*

Arbetskonflikterna.

Renhållningsstrejken i Stockholm.

Hos entreprenörerna.

Såsom förut meddelats, medlade de hos renhållningsentreprenörerna anställda arbetarna fr. o. m. fredagen arbetet. De af denna strejk förde sig stadsdelarna År Staden inom broarna, Kungsholmen, Klara, Jakobs och Katarna församlingar, hvaremot stadsdelarna Maria, Johannek, Adolf Fredrik och Ostermann ännu så länge äro oberorda, envar staden själf där utför renhållningen.

Verkningsgård af strejken, som berör stadens centralaste delar, gjordes sig redan på fredagen rätt kunn- och synbara. De stora hufvudtrafiklederna tedde sig framåt aftonen i ett ganska ostadadt skick.

Hvad entreprenörerna beträffar äro de för gaturenhållningen genom kontrakt med staden bundna vid fixa summor, och de ha ansett sig ej på några villkor kunna gå längre än de gjort i föreförhöjning, envar de i annat fall skulle utstå sig för mycket kånbar ekonomisk förlust. Detta gäller i särskild grad den entreprenör som endast driver gaturenhållningen, men äfven de andra skulle ej kunna, enligt hvår de uppgifva, bifålla arbetarnas fördring, utan att samtidigt priset för gårdrenhållningen skulle i mycket väsentlig grad ökas.

De största ansträngningar komma att från arbetsgivarnas sida göras för att så långt som möjligt åbjalpa det obehag som kan af strejken förorsakas. Bolaget Slepners direktor har förklarat att hufvudgator och torg som ligga inom bolagets distrikt komma att så vidt möjligt hållas klara. Däremot tror sig ej bolaget om att hålla alla smågatorna och gårdarna i behörigt skick. För gatupöpingen kommer en från utlandet införskrifven hopsopningsmaskin val till pass, envar den ersätter hittills använd handkraft för sammanförandet, af de långa soprändarna, där en sopningsmaskin gått fram. Vattning före sopningen kommer äfven att äga rum.

Stadens renhållningsarbetare

sammantreda fredag afton kl. 7 för att behandla det svar de vänta från stadsdelarna. Blir detta ett nej kommer troligen arbetsnedläggelse att inträda från och med söndag i fråga om gaturenhållningen. Beträffande hantingsmanskapets löshöjning tedde man i detta skrifves ej kunna uttala någon lika saker förmodan.

Arbetsgivarna, såväl entreprenörerna som staden, anse sig ha gjort så många eftergifter för arbetarnas fördring som de möjligtvis kunna och några ytterligare sådana äro ej tänkbara. Arbetarna ha nu formellt, enligt uppvisningen från renhållningsverket, 10 1/2 timmars arbetsdag, men i verkligheten vida mindre. Arbetet börjar kl. 1 och 2 på natten och från kl. 1 och 2 till kl. 6 kunnas hvårje timme för 17, så att dessa

4 timmar på så sätt räknas som 6. Renhållningen skall vara avslutad kl. 8 f. m. nästkommande afton och äro löst för dagen. I realiteten blir den dagliga arbetstiden 4, högst 6 timmar, men räknas för 8 timmar. De återstående 2 timmarna dagligen hopfras till 2 halftagar som tillsammans 12 timmar. Under veckan ha renhållningsarbetarna, utom morgontjänstgöring, alltså endast 2 halfva dagars tjänstgöring och äro fria de öfriga dagarna.

Den framställda fördran på 7 dagars sammanhängande frittid om sommaren har ej kunnat bifållas, men ha arbetarna i stället beviljats hvårvarann måndag frittid. Afven stadens renhållningsverk ansett sig ha utskat att något så när kunna ordna förhållanden, så att allmänheten ej bor nu i arbeten kunna sig allfor orolig. För att ej snodigtvis öka obehaget uppmanas arbetsgivarna, såsom förut nämnts, stadens invånare att ej skvapa med gator och gårdar med papper och dylikt. Köksaffalet bör skiljas från soporna, då därigenom den obehågliga lukten förbygges. Köksaffalet kan utifrån namnvardt obehag förvaras under längre tid. Sopor, papper m. m. förbrännas i spisarna o. s. v.

Hvad hantingsmanskapat beträffar, så har renhållningsverket dock erbjudit en förbindelse, att överlämnas till underhandlingskommittén, anslås i stallarna och, om så önskas, öfverlämnas till hvårje arbetare, hvår arbetsvillkor, löner o. s. v. äro fastslagna i enlighet med träffad öfverenskommelse.

Byggnadslockouten.

Stockholms byggnadsstareförening

hade med anledning af lockouten sammantreda på fredagen i Landbruksakademien lokal för att öfverlagga om de på grund af konflikten nödiga åtgärder. I enlighet med styrelsens förslag beslöt bl. a. tillstånd af kommittén för de olika stadsdelarna och stadens oemnej, hvilka äga att tillse, det lockouten och därmed sammanhängande bestämmelser fullföljes för ästadskommandet af full effektivitet.

I samband härmed uttalade ordföranden en kraftig mening till foreningens medlemmar att enigt samverka till ett snart slut på striden samt att en hvar måtte troget medverka till en fast sammanhållning mellan foreningarna i den arbetsgivarorganisation byggnadsstareforeningen ingåt.

Svenska arbetareförbundet och de organiserade indrages i lockouten.

På grund af gjorda framställningar rörande den ställning, medlemmarna af Svenska arbetareförbundet och de organiserade arbetarna skulle komma att

stå i fråga om lockouten, beslöt byggnadsstareforeningen vid fredagens sammantreda på ordförandens förslag att för sin del uttala, att situationen för hvar stadsdel är sådan, att ett samnings- och putningsarbete bör installeras.

I anslutning härtill har på samtliga byggnadsplatser, tillhöriga medlemmar af Stockholms byggnadsstareforening, öfentligtgjorts följande proklamationer:

Till följd af partiell strejk hos flera af Stockholms byggnadsstareforenings lrr ledamöter, har Centrala arbetsgivarförbundet styrelse och foreningarnas fullmakttige beslutats att alla byggnads- och putningsarbete hos nämnda forenings samtliga medlemmar skall installas inom Stockholm och dess omnej på ett afstånd af 30 kilometer, räknadt från Stockholms stads yttersta gränser med lördagen den 20 maj 1905.

Centrala arbetsgivarförbundets verkställande utskott.

5 Stådens arbetare nedlagga eventuellt, som bekant, arbetet på söndagen beroende af det beslut som af dem kommer att fattas på sammantreda på lördag kväll.

Beträffande de följde i strejk bland gasverket arbetare kan komma att medföras hörde vi oss för på lördagens middag af gasverkets kontor.

Någon stoppning i gasleveransen under de närmaste dagarna behöfver, svårades det oss, nog inte befaras. Gatu-belysningen drar ju under de ljusa värdisterna foga, och hvår beträffar kokgasen o. s. f. för men vara så sparsam som möjligt. Blir konflikten äro långvarig få vi reda oss utan gas, då någon drift af gasverken inte kan upprätthållas under strejken.

Huruvida elektricitetsverket kommer att beroras af den eventuella strejken hade man sig på elektricitetsverkets kontor annu ingenting bekant. Då en arbetsnedläggelse inom de elektriska kraftstationerna skulle bl. foga effektiv, då man i stor utsträckning bettnar sig af automatiska eldningsanordningar o. d., tror man att elektricitetsarbetarne ej komma att deltaga i strejken.

Något bestämdt vet man emellertid inte, för an arbetarne haft sitt sammantreda.

Lockout för järnvägsarbetare.

På fredagen förklarades vid Enköping —Heby järnväg lockout af entreprenören Jonsson mot den till ett 90-tal personer uppgående arbetstrycken. Striden gäller aftal med bestämda minnpriser.

En hemstallan till Verkstadsforeningen

Ateruppiggande af förhandlingsarna.

Ledamoten af Andra kammarkren, disponenten för Ljunggrens verkstad i Kristianstad ingenior C. J. F. Ljunggren har i dag aflamnat till Sveriges verkstadsforening en skrifvelse, hvår hemställes om återuppiggande af förhandling öfver de nu foreliggande tvistefrågorna, alternativt genom en utvald ättger genom en helt ny kommitté, för att konstatera, huruvida uppgörelse kan vara möjlig utan vidtagande af allvarsamna åtgärder. Rörande den s. k. förhandlingsordningens undertecknades såsom villkor för fortsatt underhandling om minilöner och läringsutbildning m. m. innehåller skrifvelsen följande:

”Huru onskligt det är vore, att en förhandlingsordning i förväg åfvagabragtes, larer det dock i realiteten icke vara så obetingadt nödvändigt att nu fördrå godkännande af denna formella åttger, så mycket mera som ett fortsatt vidhållande haraf kan gifva sken af att striden fores om ”former”, då den faktiskt gäller ekonomiska intressen, hvilka, med god vilja å ömse sidor, kanske äfven med ömsesidiga eftergifter samt med erkännande af båda parternas berättigade motiv, säkerligen kunna tillgodoses utan att samhällsskadiga åttger behöva tillgräpas”.

Alm. Tel. 123 23

Stockholms Tidning
207/5 905

**Arbetskonflikterna.
Lockouten i Stockholm.**

Stockholms byggnadsarbetare hade fredagsmiddag sammanträdde, då beslutades att tillståta kontrollanter i de olika stadsdelarna att öfverwaka det lockouten blir fullt effektiv. Ordföranden uttalade den förhoppningen, att striden snart skulle vara slut, om medlemmarna enligt samverkande samt äfven troget hölle samman med Centrala arbetsgivarförbundet.

Styrelsen för nämnda förbund har offentliggjort följande proklamation: "Till följd af partiell strejk och åsaga af Stockholms byggnadsarbetare har ledamöterna i Centrala arbetsgivarförbundets styrelse och föreningsnämnd fulltäckigt beslutit, att allt munnings- och putsmålararbete hos nämnda förenings samtliga medlemmar skall inställas inom Stockholm och dess omnejd på ett afstand af 30 kilometer, räknadt från Stockholms Stortorg, från och med lördagen den 29 maj 1905."

Renhållningsarbetarnas strejk.

På gator och torg i de af strejken berörda stadsdelarna ha arbetsdag-penslens verkningar redan gjort sig gällande. Gatorna äro oopade, och hästspillingen kvarblifvit i högar. Renhållningsentreprenörernas uppmaning till allmänheten att ej skräpa med med papper och dylikt synes i allmänhet ha iakttagits.

Orsak till strejken är, som bekant, en lönefråga. Arbetarna ha begärt en månadspenning och kuskarna en månads-lön af 100 kr. samt 80 kr. till dagsopare, allt för en arbetstid af 10 timmar per dag. Dessutom begäras 7 fridagar i året under sommaren.

Lösen för arbetarna har varit föremål och kuskarna 90 kr., till dagsopare 80 kr. samt 75 kr. allt per månad. Arbetstiden har uppgått till mellan 7 och 7 1/2 timmar per vecka.

På den af grofstarbetsförbundet styrelse gjorda framställningen om underhandling hade under gårdagen intet bestående resultat. Kommaningarna underhandlingar till stånd under dagens lopp, lara äfven stadens arbetarna komma att nedläggas arbetet med början i natt. 207/5 905

Alm. Tel. 123 23

Stockholms Tidning
227/5 905

**Renhållningsstrejken
utvidga sytteriigare.**

Äfven hämningsmanskapet strejkar. Vid sammanträde i söndags förmiddag beslutade de af stadens renhållningsarbetare, som ombesörja natthämningsen, att nedlägga arbetet.

Natten till måndagen är för hämningsmanskapet i allmänhet ledig. Strejken kan sålunda beräknas effektivt först natten till tisdagen. Antalet arbetare inom detta fack uppgår till nära 100.

Hur renhållningsverket tänker klara sig.

Genom strejken blir givetvis renhållningsverket ur stånd att på sätt som förut skett ombesörja hämningsen af klosett-kärlen. Men för att allmänheten ej skall få allt för svår kännning af denna arbetsinställelse, har renhållningsverket gått i förtäring om att under densamma likväl ombesörja hämningsen, ehuru detta dock helt naturligt kan ske endast i mindre omfattning och under allmänhetens medverkan. Renhållningsverket tänker sig nämligen saken ordnad på följande sätt:

Hvar och en, som behöfver hämtadt, budar på vanligt sätt, men före kl. 12 på dagen. Under eftermiddagen utställs renhållningsverket erforderligt antal tomkärl på gårdarna, försedda med lock och byglar. Lägenhetsinnehafvaren får sedan sje på tid som bäst passar men före kl. 8 på morgonen göra ombyte af kärl och hämtas så de fulla kärlen under dagens lopp.

Budningsaffidens nedsläts under denna tid till 25 öre.

För öfrigt uppmanas allmänheten att i första rummet använda de klosetter, som finnas på gårdarna, enär ombytet därigenom betydligt underlättas.

Af vikt är också, att budning ej sker förrän kärlt är fullt, enär renhållningsverket i motsatt fall får så mycket mera hämnings.

Lättrinarbetarna vid Löfsta, hvilka helt naturligt äro af största betydelse under denna för renhållningsdirektionen förklarade att de ej under några förhållanden komma att deltaga i strejken.

OFFICIA ARBETSKONFLIKTER.

Stadens gasverksarbetare m. fl. hade under söndagen sammanträdde, men enligt hvad som uppgifvits skall strejket icke ännu vara beslutadt eller ät-

Arbetarna vid Luth & Roséns elektriska aktiebolag hafva förklaradt strejk från och med den 22 dennes med anledning af att bolagets styrelse icke gått in på eller medgivit underhandling om det lönefall, arbetarna föreslagit till antagande.

Verkstadskonflikten.

Sv. arbetareförbundet och konflikten. Järnarbetarna härstädes af Sv. arbetareförbundet hade i fredags afton ett talrikt besökt möte, därvid öfverlades om den närvarande situationen inom verkstadsindustrien.

Mötet uttalade enhälligt sitt gillande af den ståndpunkt, förbundsstyrelsen intagit till konflikten och uttalade jämväl en bestämd protest mot fackförbundets taktik att ej låta samtliga arbetare vid de olika verkstäderna genom sluten omröstning gifva tillkännna, om de vore villiga att nedlägga arbetet eller ej.

Vid mötet meddelades, att förbundet utbetalar stadgeintet underståt åt de i konflikten indragna med 11-16 kr. per vecka till gilla arbetare och 8 kr. till ungarlar, samt att uttackeringen bland de arbetande är 50 öre per vecka. Till jämförelse meddelades, att järn- och metallarbetareförbundet har en uttackering af 2 kr. per vecka och att strejksunderstödet utgår med 7-9 kr. i veckan.

Alm. Tel. 123 23

Social Demokraterna
227/5 905

Tönniing af klosetter skall nu

verksamhet af lägenhetsinnehafvarens själfva, förnär Stockholms renhållningsverk. Mot 25 öre lär vist verkst utbjuda sig att skaffa fram tomkärl och sedan gifva dem mot de fulla samt transportera dessa ned för trapporna och på gårdarna, ja renhållningsbolaget lär vist önska att lägenhetsinnehafvarens skola transportera de fulla kärlen på en kärra utom staden också.

Nu återstår att se om lägenhetsinnehafvarens skola bekväma sig till att på öfverenskomma till mötet. Det skall verkligt blifva intressant att se herrarna i rådet nämnda komma kämkandes ut från sin våning med en lättrinarbark på ryggen.

Alm. Tel. 123 23

Social Demokraterna
227/5 905

Arbetsrörelsen.

**Renhållningsarbetar-
strejken.**

Strejken hos renhållningsentreprenörerna pågår oförändrad. De olika entreprenörerna och deras tjänstemän och arbetsbefäl söka, genom att gjäfva visa sig ute på gatorna om nätterna, värdslost handterande kvastar och arbetsmaskiner, inbillta allmänheten att renhållningen ombesörjes utan arbetare.

Hur de lyckas i detta sitt förfärfvande har ja allmänheten tillfälle att på ett eklatant sätt öfvertyga sig.

Smutsen ligger redan nu på en del ställen tumstjock och den som dristar sig ut på gatan får ögon och kläder fulla med smörja. Då fönstret öppnas för nödvärning lagras sig på möbler och husgeråd hela lager af hästspilling o. d. och å gårdarna stå snart kärlen fulla med söpor och koksaffall.

Som synes af listan under fackliga meddelanden ha entreprenörerna till sitt förordande en hel stas med befall. Dessa kunna aflösa rätt bra men arbetarna, de kunna ej erhålla stackars 90 kr. per månad.

En del borgerliga tidningar ha förklarade att renhållningsarbetarna endast ha 6 timmars arbete per dag, samt dessutom 6 timmars arbete därutöver 2 dagar i veckan. Till detta vilja vi endast bemärka att gatopningen visserligen är beräknad att pågå 6 timmar, men det inträffar ofta att dessa 6 timmar få öfverskridas på grund af svårigheter med arbetet. De distrikt arbetarna ha måste hållas rent och när det så trsvårt väder dröjer det naturligtvis längre än den beräknade tiden innan arbetet hinnet blifva utfört. Dessutom skola arbetarna göra sina kvastar, hvilket tar en timma per dag.